

Opinia Rady (art. 64)

Opinia 14/2019 w sprawie projektu standardowych klauzul umownych przedłożonego przez duński organ nadzorczy (art. 28 ust. 8 RODO)

Przyjęta 9 lipca 2019 r.

1 SPIS TREŚCI

2	Streszczenie faktów	4
3	Ocena	5
3.1	Ogólne uzasadnienie Rady w odniesieniu do zestawu standardowych klauzul umownych 5	
3.2	Analiza projektu standardowych klauzul umownych	5
3.2.1	Ogólna uwaga na temat wszystkich SKU	5
3.2.2	Preambuła do przetwarzania danych (klauzula 2 SKU)	6
3.2.3	Prawa i obowiązki administratora danych (klauzula 3 SKU).....	6
3.2.4	Podmiot przetwarzający dane działa zgodnie z instrukcjami (klauzula 4 SKU).	7
3.2.5	Zachowanie tajemnicy (klauzula 5 SKU)	7
3.2.6	Bezpieczeństwo przetwarzania (klauzula 6 SKU).....	8
3.2.7	Angażowanie podwykonawców podmiotu przetwarzającego (klauzula 7 SKU)	9
3.2.8	Przekazywanie danych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych (klauzula 8 SKU).....	10
3.2.9	Pomoc dla administratora danych (klauzula 9 SKU)	12
3.2.10	Zgłaszanie naruszeń ochrony danych osobowych (klauzula 10 SKU)	13
3.2.11	Usuwanie i zwrot danych (klauzula 11 SKU)	14
3.2.12	Inspekcja i audyt (klauzula 12 SKU)	15
3.2.13	Porozumienie stron w sprawie innych warunków (klauzula 13 SKU).....	15
3.2.14	Rozpoczęcie i zakończenie (klauzula 14 SKU)	15
3.2.15	ZAŁĄCZNIK A	16
4	Wnioski.....	16
5	Uwagi końcowe.....	16

Europejska Rada Ochrony Danych

Uwzględniając art. 28 ust. 8, art. 63 i 64 ust. 1 lit. d), ust. 3-8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (zwanego dalej „RODO”),

uwzględniając Porozumienie EOG, a w szczególności jego załącznik XI i protokół 37, w brzmieniu zmienionym decyzją Wspólnego Komitetu EOG nr 154/2018 z dnia 6 lipca 2018 r.¹,

uwzględniając art. 10 i 22 swojego regulaminu wewnętrznego z dnia 25 maja 2018 r.,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Główną rolą Europejskiej Rady Ochrony Danych (zwaną dalej „Radą”) jest zapewnienie spójnego stosowania RODO na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego. W tym celu z art. 64 ust. 1 lit. d) RODO wynika, że Rada wydaje opinię, w przypadku gdy organ nadzorczy (ON) określa standardowe klauzule umowne (SKU) na podstawie art. 28 ust. 8 RODO. W związku z powyższym, celem niniejszej opinii jest przyczynienie się do zharmonizowania podejścia w zakresie transgranicznego przetwarzania lub przetwarzania danych, które mogą mieć wpływ na swobodny przepływ danych osobowych lub osób fizycznych przez Europejski Obszar Gospodarczy oraz spójne wdrażanie szczegółowych przepisów RODO.

(2) W kontekście stosunków umownych między administratorem danych a podmiotem przetwarzającym dane lub podmiotami przetwarzającymi dane w celu przetwarzania danych osobowych, w art. 28 RODO ustanowiono zestaw przepisów dotyczących zawarcia szczególnej umowy między zaangażowanymi stronami oraz przepisów bezwzględnie obowiązujących, które należy do niej włączyć.

(3) Zgodnie z art. 28 ust. 3 RODO przetwarzanie przez podmiot przetwarzający dane *odbywa się na podstawie umowy lub innego instrumentu prawnego, które podlegają prawu Unii lub prawu państwa członkowskiego i wiążą podmiot przetwarzający i administratora*, zawierających zestaw określonych aspektów regulujących stosunki umowne między stronami. Obejmują one między innymi przedmiot i czas trwania przetwarzania, jego charakter i cel, rodzaj danych osobowych oraz kategorie osób, których dane dotyczą.

(4) Na podstawie art. 28 ust. 6 RODO, bez uszczerbku dla indywidualnych umów między administratorem danych a podmiotem przetwarzającym dane, umowa lub inny instrument prawny, o których mowa w ust. 3 i 4 art. 28 RODO, mogą się opierać w całości lub w części na standardowych klauzulach umownych. Niniejsze standardowe klauzule umowne mają zostać przyjęte w odniesieniu do tych kwestii, o których mowa w ust. 3 i 4.

(5) Ponadto w art. 28 ust. 8 RODO określono, że organ nadzorczy może przyjąć zestaw standardowych klauzul umownych zgodnie z mechanizmem spójności, o którym mowa w art. 63. Oznacza to, że organy nadzorcze są zobowiązane do współpracy za pośrednictwem mechanizmu spójności z innymi

---

¹ Odniesienia do „państw członkowskich” w niniejszej opinii należy rozumieć jako odniesienia do „państw członkowskich EOG”.

członkami Rady oraz, w stosownych przypadkach, z Komisją Europejską. Zgodnie z art. 64 ust. 1 lit. d) organy nadzorcze są zobowiązane do przekazywania Radzie wszelkich projektów decyzji mających na celu określenie standardowych klauzul umownych zgodnie z art. 28 ust. 8. W tym kontekście Rada jest zobowiązana do wydania opinii w tej sprawie, na podstawie art. 64 ust. 3, o ile wcześniej tego nie zrobiła.

(6) Przyjęte standardowe klauzule umowne stanowią zestaw gwarancji, które należy stosować w obecnej formie, ponieważ mają one na celu ochronę osób, których dane dotyczą, oraz ograniczenie szczególnych ryzyk związanych z podstawowymi zasadami ochrony danych.

PRZYJMUJE OPINIĘ:

2 STRESZCZENIE FAKTÓW

1. Duński właściwy organ nadzorczy przedłożył Radzie projekt standardowych klauzul umownych (zwanymi dalej „SKU”), za pośrednictwem systemu IMI, występując do Rady o wydanie opinii zgodnie z art. 64 ust. 1 lit. d) w celu wypracowania spójnego podejścia na poziomie Unii. Decyzja w sprawie kompletności akt została podjęta 4 kwietnia 2019 r. Sekretariat Rady przekazał akta wszystkim członkom w imieniu przewodniczącej 4 kwietnia.
2. Rada otrzymała projekt SKU od duńskiego ON ² wraz z pismem wyjaśniającym strukturę standardowych klauzul umownych. Oba dokumenty zostały przedstawione przez duński ON w wersji angielskiej. Niniejszym Rada wydaje opinię o angielskiej wersji dokumentu, chociaż zauważa, że SKU są również dostępne na stronie internetowej duńskiego ON w języku duńskim. Duński ON powinien w największym stopniu uwzględnić opinię Rady.
3. Zgodnie z art. 10 ust. 2 regulaminu wewnętrznego Rady³, ze względu na złożoność rozpatrywanej sprawy, Rada zdecydowała o przedłużeniu początkowego ośmioletniego okresu o kolejne sześć tygodni (do 9 lipca 2019 r.).

---

² „Umowa o przetwarzanie danych osobowych” jest terminem użytym przez duński ON w dokumencie przedstawionym Radzie w odniesieniu do standardowych klauzul umownych.

³ Wersja 2, zmieniona ostatnio i przyjęta 23 listopada 2018 r.

3 OCENA

3.1 Ogólne uzasadnienie Rady w odniesieniu do zestawu standardowych klauzul umownych

4. Każdy zestaw standardowych klauzul umownych przedłożony Radzie musi dodatkowo precyzować przepisy przewidziane w art. 28 RODO. Opinia Rady ma na celu zapewnienie spójności i prawidłowego stosowania art. 28 RODO w odniesieniu do przedstawionego projektu klauzul, które mogą służyć jako standardowe klauzule umowne zgodnie z art. 28 ust. 8 RODO.
5. Rada zauważa, że dokument jej przedstawiony jest projektem SKU składającym się z dwóch części:
  - 1) części ogólnej zawierającej przepisy ogólne, które należy stosować w obecnej formie; oraz
  - 2) części szczegółowej, którą strony muszą uzupełnić w odniesieniu do konkretnego przetworzenia, które ma regulować umowa.
6. Ponadto duński ON wyjaśnia w swoim piśmie, że klauzule SKU, które są wyróżnione pogrubioną czcionką, są obowiązkowe i stanowią minimalne wymogi umowy na mocy art. 28 RODO. Pozostałe klauzule, mimo, iż wskazane jest włączenie ich do SKU, są dobrowolne i mogą zostać włączone do SKU według uznania stron.
7. Rada jest zdania, że klauzule, które jedynie powtarzają przepisy art. 28 ust. 3 i 4, nie stanowią odpowiednich standardowych klauzul umownych. W związku z powyższym Rada postanowiła przeanalizować dokument w całości, włącznie z załącznikami. Zdaniem Rady umowa na mocy art. 28 RODO powinna dalej określać i wyjaśniać, w jaki sposób przepisy art. 28 ust. 3 i 4 zostaną wykonane. W tym właśnie kontekście analizowane są SKU przedłożone Radzie do zaopiniowania.
8. Jeżeli niniejsza opinia nie odnosi się do jednej lub kilku klauzul ze SKU przedłożonych przez duński ON, oznacza to, że Rada nie zwraca się do duńskiego ON o podjęcie dalszych działań w odniesieniu do tej konkretnej klauzuli. Klauzule 6.4, 9.3 i 14.3 duńskich SKU nie są wymagane przez art. 28 i odnoszą się do aspektów handlowych, w związku z czym Rada nie uznaje tych klauzul jako części SKU. To strony decydują, czy i w jaki sposób zawrzeć umowę.

3.2 Analiza projektu standardowych klauzul umownych

3.2.1 Ogólna uwaga na temat wszystkich SKU

9. Rada jest zdania, że gdyby SKU zawierały wyłącznie sekcje wyróżnione pogrubioną czcionką, nie stanowiłyby wystarczających SKU, ponieważ niektóre sekcje, niewyróżnione pogrubioną czcionką, odnoszą się do przepisów bezwzględnie obowiązujących zgodnie z art. 28 ust. 3 RODO. W związku z powyższym Rada zaleca, aby duński ON unikał tego typu rozróżnienia, wyraźnie stwierdzając, albo w klauzulach, albo w odrębnym dokumencie z instrukcjami na temat stosowania tych klauzul, że wszystkie klauzule SKU wraz z załącznikami należy włączyć do SKU zawartych przez strony.
10. Ponadto Rada przypomina, że możliwość stosowania standardowych klauzul umownych przyjętych przez organ nadzorczy nie uniemożliwia stronom dodawania innych klauzul lub dodatkowych gwarancji, pod warunkiem, że nie są one sprzeczne, bezpośrednio lub pośrednio z przyjętymi standardowymi klauzulami umownymi, ani nie naruszają podstawowych praw i wolności osób, których

dane dotyczą. Dodatkowo, w przypadku zmiany standardowych klauzul ochrony danych strony nie będą dłużej uznawane za podmioty, które wdrożyły standardowe klauzule umowne.

11. Rada zauważa, że brzmienie niektórych klauzul SKU nie jest zgodne z odpowiednimi przepisami RODO. Rada wskazuje to w niniejszej opinii i zaleca, aby duński ON dostosował brzmienie tych klauzul do odpowiednich przepisów RODO.

3.2.2 Preambuła do przetwarzania danych (klauzula 2 SKU)

12. W odniesieniu do **klauzuli 2.3** SKU, Rada jest zdania, że związki między umową o przetwarzaniu danych a „umową główną” mogłyby być bardziej elastyczne. Mogą wystąpić przypadki, w których standardowe klauzule umowne stanowią odrębną część umowy głównej i w takim przypadku nie ma potrzeby stosowania odrębnych SKU. Wystąpić mogą także sytuacje, w których przetwarzanie danych regulowane przez SKU nie jest częścią umowy głównej. W związku z powyższym Rada zachęca duński ON do przerehabrowania tej klauzuli w celu odzwierciedlenia tej elastyczności. Ta szczególna zmiana musi zostać wdrożona w każdym przypadku, gdy SKU odwołuje się do umowy głównej.
13. W odniesieniu do **klauzuli 2.4** SKU zdanie pierwsze, Rada jest zdania, że w niektórych przypadkach umowa o przetwarzaniu danych może zostać rozwiązana przed zawarciem „umowy podstawowej”. Rada zaleca, aby duński ON dodał na końcu pierwszego zdania, że umowa „zasadniczo nie może zostać odrębnie rozwiązana, z wyjątkiem sytuacji, gdy przetwarzanie danych dobiega końca przed rozwiązaniem umowy głównej lub gdy spełnione są inne warunki do odrębnego rozwiązania standardowych klauzul umownych określone w klauzulach o rozwiązaniu umowy (zob. także poniżej zalecenie dotyczące klauzuli 14.4)”.

3.2.3 Prawa i obowiązki administratora danych (klauzula 3 SKU)

14. W odniesieniu do **klauzuli 3.1** SKU, Rada jest zdania, że sformułowanie „ponosi odpowiedzialność wobec świata zewnętrznego” wprowadza w błąd. W rzeczy samej można to rozumieć jako nakładanie obowiązków wyłącznie na administratora danych w stosunku do osób, których dane dotyczą, lub innych zainteresowanych stron. Rada jest zdania, że klauzula byłaby bardziej czytelna, gdyby wprowadzono odniesienie do art. 24 RODO i jego zasady rozliczalności. Rada następnie proponuje, aby duński ON dodał takie odniesienie.
15. Następnie, w odniesieniu do klauzuli 3.1 zasadniczo lepiej byłoby odnieść się do mającego zastosowanie prawodawstwa w zakresie ochrony danych, a nie do konkretnego aktu prawnego. Rada proponuje, aby duński ON zmienił odniesienie do ustawy o ochronie danych. Rada proponuje wreszcie zastąpienie słów „w ramach” słowami „zgodnie z”.

W związku z powyższym Rada proponuje następujące sformułowanie jako przykład:

„1. Administrator danych jest odpowiedzialny za zapewnienie, by przetwarzanie danych osobowych odbywało się zgodnie z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (zob. art. 24 RODO), mającymi zastosowanie przepisami UE lub państw członkowskich dotyczącymi ochrony danych () oraz niniejszymi standardowymi klauzulami umownymi”.

16. W odniesieniu do **klauzuli 3.2** SKU Rada jest zdania, że klauzula ta jest niejasna, ponieważ administrator danych określił już cele i środki czynności przetwarzania podlegających SKU. Rada proponuje, aby duński ON zmienił tę klauzulę w następujący sposób:
17. „Administrator danych ma prawo i obowiązek podejmowania decyzji dotyczących celów i środków przetwarzania danych osobowych”.

18. W odniesieniu do **klauzuli 3.3** SKU Rada jest zdania, że jej znaczenie jest niejasne. Rada zakłada, że za propozycją omawianej klauzuli przemawia chęć upewnienia się, że czynności przetwarzania, do których administrator danych chce zaangażować podmiot przetwarzający dane, mają podstawę prawną. W takim przypadku Rada proponuje, aby duński ON odpowiednio doprecyzował omawianą klauzulę.

Wreszcie Rada zauważa, że w klauzuli 3.1 SKU użyto sformułowania „przetwarzanie danych osobowych”. W klauzuli 3.3 SKU użyto słowo „przetwarzanie”. Rada proponuje aby duński ON stosował taką samą terminologię w celu uniknięcia niejasności.

W związku z powyższym jako przykład Rada proponuje następujące sformułowanie:

„3. Administrator danych jest odpowiedzialny, między innymi, za zapewnienie, aby przetwarzanie danych osobowych, do którego jest zobowiązany podmiot przetwarzający dane, miało podstawę prawną”.

3.2.4 Podmiot przetwarzający dane działa zgodnie z instrukcjami (klauzula 4 SKU).

19. W odniesieniu do **klauzuli 4.1** SKU Rada jest zdania, że należy odnieść się do załączników A i C, ponieważ precyzują one dokładniej instrukcje administratora danych. Rada jest zdania, że dodatkowe instrukcje mogą być wydawane przez administratora danych w trakcie trwania umowy, ale takie instrukcje zawsze należy udokumentować.

Ponadto Rada zauważa, że omawiana klauzula jest inspirowana art. 28 ust. 3 lit. a) RODO. W związku z powyższym Rada zachęca duński ON do stosowania tych samych sformułowań jak w RODO.

20. W odniesieniu do **klauzuli 4.2** SKU Rada jest zdania, że w przypadku niezgodnych z prawem instrukcji strony powinny przewidzieć konsekwencje i znaleźć rozwiązania.

3.2.5 Zachowanie tajemnicy (klauzula 5 SKU)

21. Rada rozumie klauzulę 5 SKU jako specyfikację art. 28 ust. 3 lit. b) RODO, który stanowi, że „podmiot przetwarzający zapewnia, by osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych zobowiązały się do zachowania tajemnicy lub by podlegały odpowiedniemu ustawowemu obowiązkowi zachowania tajemnicy”.

22. W odniesieniu do **klauzuli 5.1** SKU słowo „obecnie” jest rozumiane przez Radę jako konieczność kontrolowania statusu „osób upoważnionych”. Ponadto nie jest jasne dla Rady, kto udziela upoważnienia tym osobom, w szczególności dlatego, że dostęp do danych osobowych musi być zapewniony na zasadzie ograniczonego dostępu.

23. W odniesieniu do **klauzuli 5.2** SKU, Rada jest zdania, że klauzula ta odnosi się do zasady dostępu do danych osobowych na zasadzie ograniczonego dostępu. Rada jest zdania, że klauzule 5.1 i 5.2 SKU można połączyć w następujący sposób:

„Podmiot przetwarzający dane jest odpowiedzialny za zapewnienie dostępu osobom działającym z jego upoważnienia do danych osobowych przetwarzanych w imieniu administratora danych wyłącznie na zasadzie ograniczonego dostępu, oraz wyłącznie osobom, które zobowiązały się do zachowania tajemnicy lub które podlegają odpowiedniemu ustawowemu obowiązkowi zachowania tajemnicy. Lista osób, którym udzielono dostępu, musi podlegać okresowej kontroli. Na podstawie tej kontroli dostęp do danych osobowych może zostać cofnięty i w tym przypadku dane osobowe nie mogą być już dostępne dla tych osób”.

24. W odniesieniu do **klauzuli 5.3** SKU Rada jest zdania, że jest ona objęta powyższym proponowanym sformułowaniem, a zatem klauzula 5.3 może zostać usunięta.
25. W odniesieniu do **klauzuli 5.4** SKU Rada zaleca, aby duński ON wykreślił sformułowanie „być w stanie”, ponieważ podmiot przetwarzający dane musi wykazywać zgodność z wymogami zachowania tajemnicy. Ponadto Rada zachęca duński ON do przyjęcia szerszego sformułowania w odniesieniu do „pracowników”, ponieważ mogą pojawić się inne osoby niż pracownicy przetwarzający dane osobowe działając z upoważnienia podmiotu przetwarzającego. Bardziej odpowiednim sformułowaniem byłoby „osoba działająca z upoważnienia podmiotu przetwarzającego” *lub* „osoby zatrudnione bezpośrednio lub pośrednio przez”.

3.2.6 Bezpieczeństwo przetwarzania (klauzula 6 SKU)

26. W odniesieniu do **klauzuli 6.1** SKU Rada proponuje aby duński ON zastąpił słowa „z uwzględnieniem obecnego poziomu” na początku zdania słowami „uwzględniając stan wiedzy technicznej”, które są sformułowaniem użytym w art. 32 ust. 1 RODO. To szczegółowe sformułowanie zostało użyte w RODO w celu zapewnienia, by poziom bezpieczeństwa stosowany do przetwarzania danych osobowych zawsze był zgodny z najnowszymi zmianami technologicznymi. Sformułowanie zaproponowane przez duński ON odnosi się do obecnego poziomu, który nie będzie określać stanu wiedzy technicznej za dwa lata.
27. W odniesieniu do **klauzuli 6.2** SKU Rada rozumie, że omawiany przepis odnosi się do art. 28 ust. 3 lit. c) RODO, a klauzula 9.2 odnosi się do art. 28 ust. 3 lit. f) RODO. Jednakże rozróżnienie między tymi dwiema klauzulami a różnymi zadaniami podmiotu przetwarzającego dane nie jest zbyt jasne. Rada przypomina, że art. 28 ust. 3 lit. f) RODO stanowi, że podmiot przetwarzający dane pomaga administratorowi danych wywiązać się z obowiązków wynikających z art. 32-36 RODO, uwzględniając charakter przetwarzania i informacje dostępne podmiotowi przetwarzającemu dane.

Rada jest zdania, że „ocena ryzyka”, o której mowa w pierwszym zdaniu klauzuli 6.2, musi zostać przeprowadzona w odniesieniu do czynności związanych z przetwarzaniem, które administrator danych powierzy podmiotowi przetwarzającemu. W związku z powyższym administrator danych powinien przekazać podmiotowi przetwarzającemu wszelkie niezbędne informacje, tak aby podmiot przetwarzający dane mógł spełnić wymogi art. 28 ust. 3 lit. c) i f) RODO. Rada pragnie podkreślić, że nie zwalnia to administratora danych z obowiązku przestrzegania własnych zobowiązań wynikających z art. 25, 32 lub 35-36 RODO.

Ponadto należy przeredagować koniec pierwszego zdania klauzuli 6.2, aby w większym stopniu odpowiadał on treści klauzuli 9.2 i załącznika C2, ponieważ dla Rady nie jest jasne, w jaki sposób sformułowanie „następnie wdrożyć środki w celu przeciwdziałania zidentyfikowanemu ryzyku” zawarte w klauzuli 6.2 jest związane z klauzulą 9.2 i załącznikiem C2. Rada zauważyła, że klauzula 9.2.a i załącznik C2 dotyczą kwestii oceny ryzyka, ale nie w taki sam sposób jak klauzula 6.2. Zgodnie z klauzulą 6.2 ocena ryzyka ma być przeprowadzona przez podmiot przetwarzający dane, natomiast zgodnie z klauzulą 9.2 i załącznikiem C2 ocena ryzyka ma być przeprowadzona przez administratora danych. Załącznik C2 stanowi dalej, że podmiot przetwarzający dane wdraża środki uzgodnione z administratorem danych.

W odniesieniu do załącznika C2 Rada jest zdania, że sformułowanie „poziom bezpieczeństwa powinien odzwierciedlać” może zostać zmienione na „poziom bezpieczeństwa powinien uwzględniać”. W odniesieniu do elementów, które należy uwzględnić, w art. 32 ust. 1 i art. 32 ust. 2 RODO wspomina się o charakterze, zakresie, kontekście i celach czynności związanych z przetwarzaniem danych, jak

również o ryzyku naruszenia praw i wolności osób fizycznych. Mogą to być elementy, o których należy wspomnieć w celu wyjaśnienia, czego oczekuje się od „opisania elementów, które mają zasadnicze znaczenie dla poziomu bezpieczeństwa”.

W związku z powyższym Rada proponuje, aby duński ON doprecyzował i dostosował klauzule 6.2, 9.2 i załącznik C2.

3.2.7 Angażowanie podwykonawców podmiotu przetwarzającego (klauzula 7 SKU)

28. W odniesieniu do **klauzul 7.2 i 7.5** SKU Rada zaleca, aby duński ON zastąpił słowo „zezwolenie” (ang. consent) słowem „zgoda” (ang. authorisation), ponieważ takie jest brzmienie art. 28 ust. 2 RODO.

Ponadto Rada jest zdania, że bardziej praktyczne będzie stworzenie opcji w omawianej klauzuli w następujący sposób:

„2. Podmiot przetwarzający dane nie angażuje zatem innego podmiotu przetwarzającego (podwykonawcy podmiotu przetwarzającego) w celu wypełnienia niniejszych standardowych klauzul umownych bez uprzedniej [wybór 1] szczegółowej zgody administratora danych / [wybór 2] ogólnej pisemnej zgody administratora danych”.

29. W odniesieniu do **klauzul 7.3 i 7.4** SKU Rada uważa za istotne dodanie faktu, że wykaz podwykonawców podmiotów przetwarzających, którzy są akceptowani przez administratora danych w momencie podpisywania umowy, powinien zostać dołączony jako załącznik do SKU, czy to na podstawie ogólnej, czy też szczegółowej zgody. Celem tego wykazu jest zapewnienie, że nawet w przypadku ogólnej zgody administrator danych był informowany o wykazie podwykonawców podmiotów przetwarzających oraz o dalszych zmianach. Rada proponuje, aby w SKU doprecyzowano, że wykaz podwykonawców podmiotów przetwarzających w załączniku B musi być zapewniony zarówno w przypadku ogólnej, jak i szczególnej uprzedniej zgody.

Ponadto w załączniku B1 SKU istnieją przykłady klauzul, pomiędzy którymi strony mogą wybierać. Rada uważa jednak, że lepiej byłoby zawrzeć takie klauzule w samych SKU niż w załącznikach.

Wreszcie, jeżeli chodzi o ogólną uprzednią zgodę, Rada jest zdania, że wszelkie wymogi, jakie podmiot przetwarzający dane może nałożyć na administratora danych w ramach sprzeciwu wobec zmian podwykonawcy(-ów) podmiotów przetwarzających, muszą w praktyce umożliwiać administratorowi danych korzystanie ze swobody wyboru i umożliwiać administratorowi danych zachowanie kontroli nad danymi osobowymi. Oznacza to również, że administrator danych powinien mieć wystarczająco dużo czasu, aby sprzeciwić się wobec takiej zmiany.

Rada proponuje, aby duński ON przededogował klauzulę 7.3 w celu stworzenia opcji w ramach klauzuli, która może być wybrana przez strony w ramach SKU oraz włączenia treści klauzul 7.4 i 7.5 do klauzuli 7.3.

Klauzula 7.3 może być sformułowana w następujący sposób:

„3. W przypadku ogólnej pisemnej zgody podmiot przetwarzający dane informuje na piśmie administratora danych o wszelkich zamierzonych zmianach dotyczących dodania lub zastąpienia podwykonawców podmiotów przetwarzających na co najmniej [sprecyzować okres], dając tym samym administratorowi danych możliwość zgłoszenia sprzeciwu wobec takich zmian przed zaangażowaniem jakiegokolwiek podwykonawcy podmiotu przetwarzającego. Dłuższe okresy uprzedniego powiadomienia o konkretnych usługach podwykonawstwa przetwarzania mogą być przewidziane w

załączniku B. Wykaz podwykonawców podmiotów przetwarzających już zaakceptowanych przez administratora danych można znaleźć w załączniku B”.

W przypadku szczegółowej uprzedniej zgody podmiot przetwarzający dane angażuje podwykonawcę podmiotu przetwarzającego wyłącznie za uprzednią zgodą administratora danych. Podmiot przetwarzający dane złoży wniosek o wydanie szczególnej zgody co najmniej [sprecyzować okres] przed zaangażowaniem jakiegokolwiek podwykonawcy podmiotu przetwarzającego. Wykaz podwykonawców podmiotu przetwarzającego już zaakceptowanych przez administratora danych można znaleźć w załączniku B”.

Ponieważ opcja jest tworzona w samym projekcie SKU, załącznik B1 może zostać usunięty. Ponadto Rada proponuje, aby duński ON w załączniku B dodał możliwość wprowadzenia dłuższego okresu wypowiedzenia.

30. W odniesieniu do **klauzuli 7.6** SKU Rada rozumie omawianą klauzulę jako odniesienie do art. 28 ust. 4 RODO. Jak wcześniej wspomniano, lepiej byłoby odnieść się do dokładnego brzmienia treści RODO, aby uniknąć wszelkich niejasności.

W odniesieniu do **klauzuli 7.8** SKU, Rada chciałaby podkreślić fakt, że jej treść nie jest wymagana na mocy art. 28 RODO. Rada jest zdania, że słowa „osoba trzecia” są niejasne. Jeżeli zamiarem jest stworzenie „prawa beneficjenta będącego osobą trzecią” dla administratora danych w ramach umowy pomiędzy podmiotem przetwarzającym dane a podwykonawcą podmiotu przetwarzającego, należy to doprecyzować.

W związku z tym Rada dostrzega wartość dodaną w tym, że taka klauzula stanowi część standardowych klauzul umownych. W istocie zachowuje ona prawa administratora danych, w tym jego odpowiedzialność. Z tego powodu Rada zachęca duński ON, aby wyjaśnił, że intencją jest stworzenie prawa beneficjenta będącego osobą trzecią dla administratora danych. Dla przykładu oznaczałoby to, że podwykonawca podmiotu przetwarzającego akceptowałaby odpowiedzialność wobec administratora danych w przypadku upadłości pierwotnego podmiotu przetwarzającego dane lub możliwość nakazania przez administratora bezpośrednio podwykonawcy podmiotu przetwarzającego zwrotu danych.

31. W odniesieniu do **klauzuli 7.9** SKU Rada jest zdania, że ważne jest odniesienie się do praw osoby, której dane dotyczą. Odniesienie to można poczynić w następujący sposób: „Nie ma to wpływu na prawa osób, których dane dotyczą w ramach RODO – w szczególności na prawa przewidziane w art. 79 i 82 RODO – wobec administratora danych i podmiotu przetwarzającego dane, w tym podwykonawcy podmiotu przetwarzającego”.

3.2.8 Przekazywanie danych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych (klauzula 8 SKU)

32. W odniesieniu do tytułu klauzuli Rada jest zdania, że należy wyjaśnić, że słowa „państwa trzecie” odnoszą się do państw spoza EOG, a nie poza Danią. Rada zachęca duński ON do wyjaśnienia tej kwestii.
33. Rada jest zdania, że klauzula 8 powinna wyjaśniać, że administrator danych musi zdecydować, czy przekazywanie jest dozwolone na mocy umowy, czy też powinno być zakazane. Rada zaleca duńskiemu ON, aby wyjaśniono to wyraźnie w standardowych klauzulach umownych i zachęca go do doprecyzowania tego w załączniku C5.

34. W odniesieniu do **klauzuli 8.1** SKU Rada zauważa, że duński ON dodał nawiasy po słowie „przekazywanie” w brzmieniu „(przeniesienie, ujawnienie i wykorzystanie wewnętrzne)”. Rada zastanawia się, czy ma to na celu nadanie definicji słowa „przekazywanie”. Jeżeli taki jest zamiar, zdaniem Rady, skoro nie ma takiej definicji pojęcia „przekazywanie” w RODO, lepiej usunąć terminy podane w nawiasach.

Wreszcie Rada zaleca, aby klauzula 8.1 duńskiego ON rozpoczynała się od dodania słów „Zgodnie z rozdziałem V RODO...”. W istocie Rada przypomina, że w przypadku każdego przekazania poza terytorium UE należy przestrzegać wszystkich przepisów rozdziału V RODO. Należy wyjaśnić w klauzuli 8, że omawianych SKU nie można rozumieć jako SKU spełniających wymogi określone w art. 46 RODO i w związku z tym nie mogą one być wykorzystywane jako narzędzie do międzynarodowego przekazywania danych w rozumieniu rozdziału V RODO. Mogłoby to dodatkowo znaleźć odzwierciedlenie w tytule klauzuli 8, która w przeciwnym razie może stwarzać wrażenie, że przekazywanie może być dokonywane na podstawie omawianych SKU.

35. Jeżeli chodzi o **klauzulę 8.2** SKU Rada ma kilka uwag.

Po pierwsze, na początku zdania Rada zachęca duński ON do dodania słowa „udokumentowane” przed „polecenie” w celu zapewnienia pewności prawnej i dostosowania do art. 28 ust. 3 lit. a) RODO oraz do zmiany słowa „zatwierdzenie” na „zgode” zgodnie z terminami używanymi na mocy art. 28 RODO. Początek zdania powinien brzmieć „bez udokumentowanego polecenia lub zgody administratora danych”.

Po drugie, w klauzuli 8.2.a słowo „ujawnić” może wprowadzać niejasność między nim a pojęciem przekazywania. Ponadto dane osobowe mogą być przekazywane administratorowi danych (jak już wspomniano w klauzuli), ale również podmiotowi przetwarzającemu dane w państwie trzecim. Rada zaleca, aby duński ON sporządził klauzulę 8.2.a w następujący sposób: „przekazywać dane osobowe administratorowi danych lub podmiotowi przetwarzającemu dane w państwie trzecim lub w organizacji międzynarodowej”.

Po trzecie, w odniesieniu do klauzuli 8.2.b, słowo „przypisać” może również wprowadzać niejasność między nim a pojęciem przekazywania. Rada zaleca, aby duński ON zastąpił słowo „przypisywać” słowem „przekazywać”.

Wreszcie, w klauzuli 8.2.c, dla Rady niejasne jest znaczenie słowa „działy”. Rada zachęca duński ON do zastąpienia klauzuli 8.2.c następującym zdaniem: „przetwarzanie danych przez podmiot przetwarzający dane poza EOG”.

36. W odniesieniu do klauzuli 8.3 SKU Rada rozumie, że jest to sposób udokumentowania polecenia administratora danych w załączniku C5. Jak już stwierdzono na początku niniejszej opinii, Rada uważa załączniki za obowiązkowe. Jednakże Rada jest zdania, że wspomnianie o wyborze narzędzia do przekazywania mogłoby być korzystne, poza poleceniem, ponieważ przyczynia się do wykazania zgodności stron z rozdziałem V RODO. Rada zachęca duński ON do wprowadzenia następujących zmian do klauzuli 8.3:
37. „Polecenie administratora danych dotyczące przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego, w tym, w stosownych przypadkach, narzędzie przekazywania, na którym się one opierają, zostaną określone w załączniku C5 do niniejszych standardowych klauzul umownych. Tę samą procedurę stosuje się przy zatwierdzaniu przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego”.

3.2.9 Pomoc dla administratora danych (klauzula 9 SKU)

38. **Klauzula 9.1** SKU odzwierciedla treść art. 28 ust. 3 lit. e) RODO. Obowiązkiem podmiotu przetwarzającego dane na mocy tej klauzuli jest pomoc administratorowi danych w odpowiedzi na wnioski o wykonanie praw osoby, której dane dotyczą. Pomoc może przybierać różne formy. Rada jest zdania, że SKU muszą podać szczegółowe informacje na temat sposobu, w jaki podmiot przetwarzający jest zobowiązany do udzielenia pomocy, a nie tylko wykaz ewentualnych praw, które mogą być wykonywane.

W szczególności SKU powinny określać kroki, jakie powinien podjąć podmiot przetwarzający dane w przypadku, gdy otrzyma on bezpośrednio wniosek od osoby, której dane dotyczą, odnoszący się do wykonywania jej praw. Dla przykładu, w umowie musi być jasne, czy podmiot przetwarzający dane nie może mieć żadnego kontaktu z osobami, których dane dotyczą oraz w jaki sposób podmiot przetwarzający musi poinformować administratora o prawach przysługujących osobom, których dane dotyczą (np. przekazanie wniosku administratorowi w określonych ramach czasowych lub za pomocą innych odpowiednich środków). W takim przypadku pomoc świadczona jest wyłącznie w drodze wymiany informacji między administratorem danych a podmiotem przetwarzającym dane. Inny scenariuszem może być sytuacja, w której administrator danych poinstruuje podmiot przetwarzający dane, aby odpowiadał na wnioski osoby, której dane dotyczą, zgodnie z udzielonym poleceniem. Inną opcją mogłoby być wykonanie przez podmiot przetwarzający dane technicznych wdrożeń zleconych przez administratora danych w odniesieniu do praw osób, których dane dotyczą. Rada zaleca, aby duński ON rozważył możliwość włączenia następującego zdania do klauzuli 9.1 SKU:

„Strony określą w załączniku C odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, za pomocą których podmiot przetwarzający dane jest zobowiązany do udzielenia pomocy administratorowi danych, jak również zakres i kryteria wymaganej pomocy. Dotyczy to zobowiązań przewidzianych w klauzulach 9.1 i 9.2 standardowych klauzul umownych”.

Należy dopisać nowy punkt w załączniku C, aby określić środki techniczne i organizacyjne.

Ponadto, w odniesieniu do punktu 9.1.a i 9.1.b Rada zaleca, aby duński ON używał słów „prawo do informacji” zamiast słowa „powiadomienie”, jak poniżej: „Prawo do informacji przy zbieraniu danych osobowych od osoby, której dane dotyczą” – „Prawo do informacji w przypadku, gdy dane osobowe nie zostały uzyskane od osoby, której dane dotyczą”.

Jeżeli chodzi o klauzulę 9.1.j, Rada wolałaby uzyskać dokładne brzmienie jak w RODO. Rada zachęca zatem duński ON do przeredagowania jej w następujący sposób: „prawo do niepodlegania decyzji opartej wyłącznie na zautomatyzowanym przetwarzaniu, w tym profilowaniu”.

39. **Klauzula 9.2** SKU odzwierciedla treść art. 28 ust. 3 lit. f) RODO. W związku z tym Rada zaleca zastąpienie „danych udostępnionych” przez „dostępne mu informacje”. Obowiązkiem podmiotu przetwarzającego dane na mocy tej klauzuli jest pomoc administratorowi danych w wypełnianiu obowiązków prawnych związanych z bezpieczeństwem, oceną skutków w zakresie ochrony danych i uprzednimi konsultacjami z organami nadzorczymi. Również w tym przypadku Rada jest zdania, że SKU muszą podać szczegółowe informacje na temat sposobu, w jaki podmiot przetwarzający dane jest zobowiązany do udzielenia pomocy administratorowi danych.

Jak już stwierdzono w pkt 27 niniejszej opinii, duński organ nadzorczy powinien wyjaśnić związek między klauzulą 9.2 i klauzulą 6 dotyczącą bezpieczeństwa przetwarzania danych. Rada rozumie związek między tymi dwiema klauzulami jako odnoszący się do art. 28 ust. 3 lit. c) RODO w przypadku klauzuli 6 oraz do art. 28 ust. 3 lit. f) w przypadku klauzuli 9.2. W istocie klauzula 9.2.a i w pewnym

zakresie klauzula 9.2.b są obowiązkami, które musi wypełnić we wszystkich przypadkach podmiot przetwarzający dane podlegający RODO. Wynika to z art. 32 ust. 1 i art. 33 ust. 2 RODO. Aby klauzula 9.2.a została utrzymana, wymagane byłoby dalsze dostosowanie do art. 32 ust. 1 RODO. Rada zaleca duńskiemu ON wyjaśnienie, że ryzyko stanowiłoby ryzyko „naruszenia praw lub wolności osób fizycznych”. Ponadto należy wziąć pod uwagę nie tylko charakter przetwarzania, ale także stan wiedzy technicznej, koszty wdrożenia, zakres, kontekst i cele przetwarzania. Rada rozumie, że strony powinny określić w załączniku C2 minimalny poziom bezpieczeństwa i środki, które powinny zostać wdrożone przez podmiot przetwarzający dane. Rada uważa za istotne, aby szczegóły dotyczące wsparcia administratora danych w zakresie bezpieczeństwa przetwarzania danych zostały ujęte w instrukcjach zawartych w załączniku C2.

Rada powyżej przedstawiła propozycję zmiany obejmującej klauzule 9.1 i 9.2.

W odniesieniu do klauzuli 9.2.b Rada jest zdania, że we wzorze umowy należy unikać wszelkich odniesień do konkretnego krajowego organu nadzorczego. Ponadto słowa „powiadamia” należy zastąpić słowem „zgłasza”, a słowo „wykryciu” należy zastąpić określeniem „po stwierdzeniu”, aby było zgodne z art. 33 ust. 2 RODO.

Klauzula 9.2.b może zostać sformułowana w następujący sposób: „b. swój obowiązek, chyba że jest mało prawdopodobne, by naruszenie ochrony danych osobowych skutkowało ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, zgłoszenia naruszenia ochrony danych osobowych właściwemu organowi nadzorcemu [PROSZĘ WSKAZAĆ właściwy organ nadzorczy], bez zbędnej zwłoki i w miarę możliwości, nie później niż 72 godziny po stwierdzeniu takiego naruszenia”.

W odniesieniu do klauzuli 9.2.e, również w tym przypadku, Rada jest zdania, że odniesienie do duńskiego ON powinno zostać usunięte. Klauzula 9.2.e może być sformułowana w następujący sposób: „e. obowiązek zasięgnięcia opinii właściwego organu nadzorczego [NALEŻY WSKAZAĆ właściwy organ nadzorczy] przed przetwarzaniem, w przypadku gdy ocena skutków w zakresie ochrony danych wskazuje, że przetwarzanie spowodowałoby wysokie ryzyko w przypadku braku środków podjętych przez administratora danych w celu ograniczenia ryzyka”.

Rada uważa, że ważne jest, aby klauzula ta została szerzej omówiona w załączniku C lub D w celu zapewnienia, że strony poczynią ustalenia dotyczące sposobu, w jaki pomoc ta będzie świadczona w praktyce.

3.2.10 Zgłaszanie naruszeń ochrony danych osobowych (klauzula 10 SKU)

40. W odniesieniu do **klauzuli 10.1** SKU Rada, jak wspomniano powyżej, opowiada się za sformułowaniami stosowanymi w RODO, aby uniknąć wszelkich niejasności. W omawianej klauzuli słowo „odkrycie” powinno zostać zmienione na „po stwierdzeniu”. Ponadto Rada zachęca duński ON do dodania słowa „jakiegokolwiek” przed naruszeniem ochrony danych osobowych w celu wyjaśnienia, że to nie do podmiotu przetwarzającego dane należy ocena, czy naruszenie ochrony danych musi zostać zgłoszone właściwemu ON, czy też nie. Za to odpowiada administrator danych.⁴

---

⁴ Zob. Wytyczne dotyczące zgłaszania naruszeń ochrony danych osobowych zgodnie z rozporządzeniem 2016/679 (s. 15): „Należy przy tym podkreślić, że podmiot przetwarzający nie musi ocenić prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka wynikającego z naruszenia przed jego zgłoszeniem administratorowi; odpowiedzialność za przeprowadzenie takiej oceny w momencie stwierdzenia wystąpienia naruszenia spoczywa na administratorze. Podmiot przetwarzający musi jedynie ustalić, czy doszło do naruszenia, a następnie zgłosić to naruszenie administratorowi.”.

Zdanie może zostać zmienione w następujący sposób: „1. W przypadku jakiegokolwiek naruszenia ochrony danych osobowych, podmiot przetwarzający dane lub podwykonawca podmiotu przetwarzającego, bez zbędnej zwłoki po jego stwierdzeniu zgłasza je administratorowi danych”.

Rada zaleca usunięcie „w obiektach podmiotu przetwarzającego dane lub podwykonawcy podmiotu przetwarzającego”, co ograniczyłoby obowiązek powiadamiania do przypadków, w których naruszenie ma miejsce w tych obiektach, podczas gdy takie ograniczenie nie wynika z RODO.

Jeżeli chodzi o drugą część klauzuli 10.1 Rada jest zdania, że można ją uzupełnić w następujący sposób:

„Powiadomienie administratora danych przez podmiot przetwarzający dane odbywa się, jeżeli to możliwe, w ciągu [liczba godzin] po tym, jak podmiot przetwarzający dane stwierdził naruszenie, aby umożliwić administratorowi danych wywiązanie się z obowiązku zgłaszania naruszeń ochrony danych osobowych, o których mowa już w pkt 9.2.b. ”

41. W odniesieniu do **klauzuli 10.2** SKU Rada jest zdania, że słowa „uwzględniające charakter przetwarzania i dostępnych informacji” mogłyby zostać doprecyzowane w załączniku D, tak aby były bardziej konkretne i dostosowane do potrzeb. W nowym akapicie na końcu klauzuli 10.2 można by dodać następujące sformułowanie:

„Strony określą w załączniku D elementy, które mają być dostarczone przez podmiot przetwarzający dane, aby pomóc administratorowi danych w zgłaszaniu naruszenia organowi nadzorcemu.

Ponadto, na początku drugiego zdania klauzuli 10.2, projekt SKU brzmi „może to oznaczać – na podstawie informacji dostępnych dla podmiotu przetwarzającego – (...)”. Rada jest zdania, że – ze względu na pewność prawną – lepiej unikać tego rodzaju sformułowań. Rada zachęca duński ON do zmiany tego sformułowania poprzez skreślenie słowa „może”.

3.2.11 Usuwanie i zwrot danych (klauzula 11 SKU)

42. Jeżeli chodzi o **klauzulę 11** SKU, Rada jest zdania, że bardziej praktyczne byłoby stworzenie realnej opcji w tej klauzuli. Rada zachęca duński ON do zmiany tej klauzuli w celu stworzenia dwóch konkretnych opcji do wyboru przez administratora danych.

Klauzula mogłaby zostać opracowana w następujący sposób:

„Po zakończeniu świadczenia usług przetwarzania podmiot przetwarzający dane jest zobowiązany [wariant 1] do usunięcia wszystkich danych osobowych przetwarzanych w imieniu administratora danych [wariant 2] do zwrócenia wszystkich danych osobowych administratorowi danych i usunięcia istniejących kopii.

[Opcjonalnie] Poniższe prawo UE lub państw członkowskich mające zastosowanie do podmiotu przetwarzającego wymaga przechowywania danych osobowych po zakończeniu świadczenia usług przetwarzania: ..... Podmiot przetwarzający zobowiązuje się przetwarzać dane wyłącznie w celach przewidzianych w niniejszym prawie i na ściśle określonych warunkach”.

Więcej informacji mogłoby się znaleźć w załączniku C3, w tym możliwość zmiany przez administratora danych opcji wybranej przy podpisywaniu umowy. Ma to w konsekwencji wpływ na treść załącznika C3. Rada zachęca duński ON do lepszego rozróżnienia okresu przechowywania od procedur usuwania zawartych w załączniku C3 oraz do odzwierciedlenia możliwości zmiany przez administratora danych dokonanego wyboru.

Wreszcie Rada jest zdania, że słowa „usługi przetwarzania” powinny zostać sprecyzowane np. przez dodanie „po zakończeniu świadczenia usług związanych z przetwarzaniem”. Można to zrobić w załączniku D.

3.2.12 Inspekcja i audyt (klauzula 12 SKU)

43. **Klauzula 12.1 SKU odzwierciedla treść art. 28 ust. 3 lit. h) RODO. Rada zaleca stosowanie tej samej terminologii** z ust. 1 „audyty, w tym inspekcje” w ust. 2 i 3, które odnoszą się jedynie do inspekcji.
44. Jeżeli chodzi o **klauzulę 12.3** SKU Rada rozumie, że obejmuje ona audyt i inspekcje w stosunku do podwykonawcy podmiotu przetwarzającego. Zgodnie z art. 28 ust. 4 RODO na podwykonawcę podmiotu przetwarzającego dane nakłada się te same obowiązki, które zostały określone w umowie lub innym akcie prawnym zawartym między administratorem a podmiotem przetwarzającym. Obejmuje to również obowiązek wynikający z art. 28 ust. 3 lit. h), aby umożliwić audyty przeprowadzane przez administratora danych lub innego audytora upoważnionego przez administratora danych. Projekt klauzuli 12.3 wydaje się ograniczać to prawo administratora danych wobec podwykonawcy podmiotu przetwarzającego („w stosownych przypadkach” i „wykonywane przez podmiot przetwarzający dane”). Rada zaleca, aby duński ON przereklamował klauzulę 12.3 w celu zapewnienia pełnej zgodności z RODO. Można tego dokonać poprzez połączenie klauzul 12.2 i 12.3 w następujący sposób: „Procedury mające zastosowanie do audytów przeprowadzanych przez administratora danych, w tym inspekcji podmiotu przetwarzającego dane i podwykonawcy podmiotu przetwarzającego, są określone w załącznikach C6 i C7 do niniejszych standardowych klauzul umownych”.
45. W odniesieniu do załączników C6 i C7 Rada zaleca, aby duński ON zmienił następujące zdanie „Sprawozdanie z inspekcji należy niezwłocznie przedłożyć administratorowi danych w celach informacyjnych”, aby jasno stwierdzić, że administrator jest w stanie zakwestionować zakres, metodologię i wyniki inspekcji. Administrator powinien mieć również możliwość zażądania podjęcia działań w następstwie wyników inspekcji.
46. Ponadto należy rozszerzyć odniesienie w załączniku C6 do „objekty podmiotu przetwarzającego dane”, a w załączniku C7 do „objekty podwykonawców podmiotu przetwarzającego”. W rzeczywistości prawa administratora danych w ramach inspekcji lub audytu nie powinny być ograniczone do obiektów podmiotu przetwarzającego lub podwykonawców podmiotu przetwarzającego. Administrator danych powinien mieć dostęp do miejsc, w których odbywa się przetwarzanie danych. Dotyczy to zarówno obiektów fizycznych, jak i systemów wykorzystywanych do przetwarzania i związanych z przetwarzaniem.

3.2.13 Porozumienie stron w sprawie innych warunków (klauzula 13 SKU)

47. W odniesieniu do **klauzuli 13** SKU Rada zaleca, aby duński ON pamiętał, że jeżeli uwzględniony zostanie ustęp określający odpowiedzialność, prawo właściwe, jurysdykcję lub inne warunki, nie może to prowadzić do jakiegokolwiek sprzeczności z odpowiednimi przepisami RODO ani podważać poziomu ochrony oferowanego przez RODO lub umowę.

3.2.14 Rozpoczęcie i zakończenie (klauzula 14 SKU)

48. W odniesieniu do **klauzuli 14.4** SKU Rada jest zdania, że konkretny przepis dotyczący rozwiązania umowy może mieć również znaczenie dla SKU. Ponieważ Rada stoi na stanowisku, że związek między

umową o przetwarzanie danych a umową główną powinien być bardziej elastyczny, Rada zaleca, aby duński ON zawarł postanowienie o rozwiązaniu umowy w ramach SKU.

49. W odniesieniu do **klauzuli 14.5** SKU Rada jest zdania, że klauzula ta może być sprzeczna z klauzulą 2.4 lub 14.4. Rada zaleca, aby duński ON wyjaśnił związek między tymi trzema klauzulami.

3.2.15 ZAŁĄCZNIK A

50. Załącznik A ma na celu podanie szczegółów dotyczących czynności przetwarzania danych podejmowanych przez podmiot przetwarzający dane w imieniu administratora danych. W tym celu Rada zaleca opisanie celu i charakteru przetwarzania, jak również rodzaju przetwarzanych danych osobowych, kategorii osób, których dane dotyczą oraz czasu trwania przetwarzania. Opis ten powinien być sporządzony w możliwie najbardziej szczegółowy sposób, a w każdych okolicznościach rodzaje danych osobowych muszą być określone bardziej szczegółowo niż tylko „dane osobowe określone w art. 4 ust. 1” lub stwierdzające, która kategoria (art. 6, 9 lub 10) danych osobowych podlega przetwarzaniu. Rada jest zdania, że powinno być jasne, że w przypadku kilku czynności przetwarzania danych elementy te należy uzupełnić dla każdej z nich. Ponadto dwa pierwsze przykłady nie przekonują Rady, ponieważ trudno jest odróżnić cel od charakteru przetwarzania.

4 WNIOSKI

51. Rada z dużym zadowoleniem przyjmuje duński wniosek o opinię na temat projektu SKU w celu przyczynienia się do zharmonizowanego wdrażania RODO.
52. Rada jest zdania, że przedłożone do zaopiniowania projekty SKU duńskiego organu nadzorczego wymagają dalszych dostosowań, aby można je było uznać za standardowe klauzule umowne. W powyższej opinii Rada przedstawiła kilka zaleceń. Jeżeli wszystkie zalecenia zostaną wdrożone, duński ON będzie mógł wykorzystać ten projekt umowy jako standardowe klauzule umowne zgodnie z art. 28 ust. 8 RODO bez konieczności ich późniejszego przyjęcia przez Komisję Unii Europejskiej.

5 UWAGI KOŃCOWE

53. Niniejsza opinia jest skierowana do Datatilsynet (duńskiego organu nadzorczego) i zostanie podana do wiadomości publicznej zgodnie z art. 64 ust. 5 lit. b) RODO.
54. Zgodnie z art. 64 ust. 7 i 8 RODO organ nadzorczy w terminie dwóch tygodni po otrzymaniu tej opinii informuje drogą elektroniczną przewodniczącego Rady czy podtrzymuje projekt SKU, czy też go zmieni. W powyższym terminie przedstawi zmieniony projekt SKU⁵ lub, w przypadku gdy nie zamierza się zastosować do opinii Rady, poda odpowiednie uzasadnienie, z powodu którego nie zamierza się zastosować do całości lub części tej opinii.

W imieniu Europejskiej Rady Ochrony Danych

---

⁵ Organ nadzorczy informuje Radę o ostatecznej decyzji w celu włączenia jej do rejestru decyzji, będącego przedmiotem mechanizmu spójności, zgodnie z art. 70 ust. 1 lit. y) RODO.

Przewodnicząca
(Andrea Jelinek)